

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Věřitelé v insolvenčním řízení

Creditors in Insolvency Proceedings

Student: Kateřina Dostálová
Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Pavel Severin

Ostrava 2010

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně a uvedla jsem veškerou použitou literaturu a další prameny.“

V Ostravě dne

.....
Kateřina Dostálová

OBSAH

1	Úvod.....	1
2	Insolvenční řízení.....	3
2.1	Úpadek	4
2.1.1	Úpadek pro platební neschopnost	5
2.1.2	Úpadek pro předlužení	5
2.1.3	Hrozící úpadek	5
2.1.4	Moratorium.....	6
2.2	Způsoby řešení úpadku.....	6
2.2.1	Konkurs	6
2.2.2	Reorganizace	7
2.2.3	Oddlužení	9
2.2.4	Statistické údaje.....	10
2.3	Procesní subjekty.....	11
2.3.1	Insolvenční soud.....	12
2.3.2	Účastníci řízení.....	12
2.3.3	Insolvenční správce	13
2.3.4	Státní zastupitelství	14
2.3.5	Likvidátor dlužníka	14
3	Postavení věřitelů	15
3.1	Dělení věřitelů	15
3.1.1	Zajištěný věřitel.....	15
3.1.2	Nezajištěný věřitel.....	15
3.2	Insolvenční návrh	16
3.2.1	Náležitosti insolvenčního návrhu	16
3.2.2	Insolvenční návrh podaný věřitelem	17
3.3	Věřitelské orgány	19
3.3.1	Schůze věřitelů	19
3.3.2	Věřitelský výbor	21
3.3.3	Zástupce věřitelů	23
3.4	Věřitelé a způsoby řešení úpadku.....	24
3.4.1	Postavení věřitelů po prohlášení konkursu.....	24
3.4.2	Postavení věřitelů při reorganizaci	25
3.4.3	Věřitelé a oddlužení	27
4	Uplatňování pohledávek.....	30
4.1	Třídění pohledávek.....	30
4.1.1	Pohledávky uplatňované přihláškou.....	30
4.1.2	Pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim na roveň postavené ..	32
4.1.3	Pohledávky vyloučené z uspokojení	34
4.2	Přihláška pohledávky	35
4.2.1	Náležitosti přihlášky.....	35
4.3	Přezkoumání přihlášek	37
4.3.1	Přezkumné jednání	37
4.4	Odpovědnost za přihlášení pohledávky (rizika věřitele).....	39
5	Závěr.....	41
	Seznam použité literatury a pramenů	43
	Seznam použitých zkratk.....	45
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce.....	46
	Seznam příloh.....	47

1 Úvod

Pro svou bakalářskou práci jsem si vybrala téma Věřitelé v insolvenčním řízení. Podle mého názoru je tohle téma poměrně složité, neboť ještě není dostatečně prozkoumáno. Insolvenční zákon se v praxi užívá teprve dva roky, a tudíž s ním zatím není dostatečné množství zkušeností. Myslím si, že se tato praxe ještě stále příliš nevžila. V mnohých částech zákona se vyskytují nepřiliš srozumitelné výklady a dosud nebyla zpracována ucelená publikace, která by insolvenční zákon dokonale vysvětlila i laické veřejnosti. Domnívám se, že je psán spíše přímo pro odborníky.

Insolvenční procesní předpisy se objevují již od 17. století. Prvním insolvenčním předpisem byl Josefínský konkursní řád z roku 1781, který byl roku 1862 doplněn zákonem o vyrovnacím řízení. V následujících létech pak byly vydávány další zákony, které nahrazovaly ty předešlé, avšak od roku 1931 plánované hospodářství prakticky eliminovalo úpadky hospodářských subjektů a insolvenční řízení v této době bylo upraveno jen v podobě tzv. exekuční likvidace.

Insolvenční řízení bylo do československého právního řádu navraceno zákonem č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání. Tento zákon byl však 1. ledna 2008 nahrazen novým zákonem, který je v platnosti dodnes a jedná se o zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Nový insolvenční zákon změnil dosti podstatným způsobem právní prostředí, v němž se řeší situace dlužníka a také postavení věřitelů v insolvenčním řízení.

Insolvenční zákon přinesl odlišné postavení nejen pro dlužníka a věřitele, ale také pro insolvenčního správce, který nahrazuje dosavadního správce konkursní podstaty. Vzhledem k tomu, že insolvenční zákon klade důraz na odbornost insolvenčního správce, upravuje tento pojem zvláštní zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích.

Insolvenční zákon prošel od roku 2008 řadou novelizací a poslední změna byla provedena zákonem č. 217/2009 Sb., který nabyl účinnosti 20. července 2009.

Cílem mé bakalářské práce je objasnit postavení věřitelů v insolvenčním řízení. Chtěla bych jim poskytnout stručnou charakteristiku toho, jak mají postupovat, pokud se jejich dlužník ocitne v úpadku.

Ve své bakalářské práci se proto budu nejdříve zabývat insolvenčním řízením obecně a pokusím se objasnit hlavní pojmy insolvenčního řízení. Na začátku vysvětlím co je insolvenční řízení, jaké jsou jeho zásady, fáze a objasním pojem majetková podstata, který budu v dalších kapitolách užívat poměrně často. Dále pak definuji pojmy úpadek a jeho dvě základní formy, hrozící úpadek, moratorium a budu se zabývat různými způsoby řešení úpadku. Nakonec této kapitoly se budu věnovat procesním subjektům.

V další kapitole se budu zabývat postavením věřitelů v insolvenčním řízení. Nový insolvenční zákon postavení věřitelů posílil a já se budu snažit objasnit jaké mají nyní práva a povinnosti v insolvenčním řízení. Popíši jak se podává insolvenční návrh, jaké musí mít náležitosti, dále pak rozeberu věřitelské orgány a jaké postavení mají věřitelé prostřednictvím těchto orgánů v konkursu, reorganizaci a oddlužení.

V následující kapitole se budu zabývat otázkou uplatňování pohledávek. Roztřídím pohledávky podle toho, zda se uplatňují přihláškou či nikoliv, podrobně rozeberu přihlášku pohledávky a její předepsaný formulář a také se budu zabývat přezkoumáním přihlášek a přezkumným jednáním. Nakonec pak objasním odpovědnost za přihlášené pohledávky.

2 Insolvenční řízení

Insolvenční řízení se v současné době řídí podle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. Podle § 2 insolvenčního zákona se insolvenčním řízením rozumí soudní řízení, jehož předmětem je dlužníkuv úpadek nebo hrozící úpadek a způsob jeho řešení.

Insolvenční řízení je druhem občanského soudního řízení. Jeho charakteristickou zvláštností je to, že v sobě zahrnuje jak prvky řízení nalézacího, tak i řízení vykonávacího.

Hlavním cílem insolvenčního řízení je uspořádání majetkových vztahů k osobám dotčených dlužníkovým úpadkem nebo hrozícím úpadkem a co nejvyšší a zásadně poměrné uspokojení dlužníkových věřitelů.

Zásady insolvenčního řízení

Zásady, na kterých insolvenční řízení spočívá jsou uvedeny v § 5 IZ a uvádějí, že insolvenční řízení musí být vedeno tak, aby žádný z účastníků nebyl nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně zvýhodněn a aby se dosáhlo rychlého, hospodárního a co nejvyššího uspokojení věřitelů. Věřitelé, kteří mají stejné nebo obdobné postavení mají v insolvenčním řízení rovné možnosti. Další zásady říkají, že práva věřitele nabytá v dobré víře před zahájením insolvenčního řízení nelze omezit rozhodnutím insolvenčního soudu ani postupem insolvenčního správce a věřitelé jsou povinni zdržet se jednání, směřujícího k uspokojení jejich pohledávek mimo insolvenční řízení, ledaže to dovoluje zákon.

Fáze insolvenčního řízení

Insolvenční řízení se skládá z pěti hlavních fází:

- Návrhová fáze – na jejím začátku stojí insolvenční návrh, jímž se vždy insolvenční řízení zahajuje a mohou zde nastat různé kombinace (návrh podává dlužník nebo věřitel, v návrhu je či není navrhován způsob řešení úpadku).
- Zjišťovací fáze – cílem této fáze insolvenčního řízení je zjistit existující nebo neexistující úpadek. V jejím průběhu zjišťuje insolvenční soud přípustnost insolvenčního návrhu a jeho formální a věcné náležitosti.

- Rozhodnutí o způsobu řešení úpadku – jedná se o klíčovou fázi, v rámci které insolvenční soud rozhoduje o způsobu řešení úpadku. Rozhoduje tedy, zda se úpadek bude řešit konkursem, reorganizací nebo oddlužením.
- Realizační fáze – v této fázi jde o realizaci zvoleného způsobu řešení úpadku, avšak je třeba si uvědomit, že rozhodnutí o volbě způsobu řešení není definitivní. Zvolená varianta může v průběhu této fáze přejít do jiné varianty (např. oddlužení může přejít do konkursu).
- Ukončovací fáze – v jejím rámci dochází k ukončení insolvenčního řízení.¹

Majetková podstata

Majetková podstata představuje jeden z hlavních pojmů insolvenčního řízení, neboť slouží k vyrovnání pohledávek věřitelů.

V případě podání insolvenčního návrhu dlužníkem, náleží do majetkové podstaty majetek, který dlužníkovi patřil ke dni zahájení insolvenčního řízení a také majetek, který dlužník nabyl v průběhu insolvenčního řízení. Podal-li insolvenční návrh věřitel, náleží do majetkové podstaty majetek, který dlužníkovi patřil v době rozhodnutí o úpadku dlužníka.

V § 206 je vyjmenováno, co tvoří majetkovou podstatu. Jedná se zejména o peněžní prostředky, věci movité a nemovité, podnik, soubor věcí a věci hromadné, vkladní knížky, vkladní listy a jiné formy vkladů, akcie, směnky, šeky nebo jiné cenné papíry a nebo jiné listiny, jejichž předložení je nutné k uplatnění práva, obchodní podíl, dlužníkovy peněžité i nepeněžité pohledávky, dlužníková mzda nebo plat, jeho pracovní odměna jako člena družstva a další práva a jiné majetkové hodnoty, mají-li penězi ocenitelnou hodnotu. Majetkovou podstatu také tvoří i příslušenství, přírůstky, plody a užitky uvedeného majetku.

2.1 Úpadek

K vymahání svých pohledávek slouží věřitelům exekuční řízení. Pokud však bude ekonomická situace dlužníka taková, že ze svého majetku nebude schopen uspokojit splatné pohledávky všech věřitelů, ocitá se v úpadku.

¹ LANDA, M. *Ekonomika insolvenčního řízení*. s 18.

Existující úpadek může mít dvě základní formy, a to úpadek pro platební neschopnost nebo úpadek pro předlužení.

2.1.1 Úpadek pro platební neschopnost

O úpadek pro platební neschopnost se jedná tehdy, má-li dlužník více věřitelů a peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky není schopen plnit.

Podle § 3 odst. 2 není dlužník schopen plnit své peněžité závazky, jestliže:

- zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků, nebo
- je neplní po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti, nebo
- není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku výkonem rozhodnutí či exekucí, nebo
- nesplnil povinnost předložit seznamy uvedené v § 104 odst. 1, kterou mu uložil insolvenční soud. Mezi tyto seznamy patří seznam dlužníkova majetku včetně pohledávek s uvedením jeho dlužníků, seznam jeho závazků s uvedením věřitelů, seznam zaměstnanců a listiny, které dokládají úpadek nebo hrozící úpadek.

2.1.2 Úpadek pro předlužení

Pokud se jedná o dlužníka, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem, může se jednat o úpadek i tehdy, je-li předlužen. V tomto případě jde tedy o úpadek pro předlužení. Předlužením se rozumí stav dlužníka, kdy má více věřitelů a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku.

2.1.3 Hrozící úpadek

Zákon dává podnikatelům i každému dlužníkovi možnost, aby na svou nepříznivou ekonomickou situaci reagoval ještě předtím, než se dostane do úpadku, tedy v době, kdy úpadek teprve hrozí.

O hrozící úpadek jde tedy tehdy, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků. Jako příklad hrozícího úpadku dlužníka lze uvést situaci, kdy si dlužník

na úhradu svých závazků stále půjčuje, a přitom sám neví, z čeho své závazky v budoucnu uhradí. V případě, že tato situace nastane, může dlužník sám na sebe podat insolvenční návrh a zahájit tím řízení. Věřitel není v tomto případě oprávněn podávat insolvenční návrh.

2.1.4 Moratorium

Dlužník, který je podnikatelem, je oprávněn před zahájením insolvenčního řízení (pokud je v situaci hrozícího úpadku) nebo do 7 dnů po jeho zahájení (v případě insolvenčního návrhu věřitele do 15 dnů od jeho doručení insolvenčním soudem) požádat insolvenční soud o vyhlášení moratoria. Moratorium poskytuje dlužníkovi tzv. dočasnou ochranu před věřiteli a po dobu jeho trvání nelze vydat rozhodnutí o úpadku. Dále dává dlužníkovi možnost, aby přednostně plnil závazky bezprostředně související se zachováním provozu podniku, které vznikly v posledních 30 dnech před vyhlášením moratoria nebo po něm. Zároveň moratorium znemožňuje, aby dodavatelé energií, surovin a také zboží a služeb vypověděli smlouvy nebo od nich odstoupili, pokud tyto smlouvy trvaly ke dni vyhlášení moratoria alespoň po dobu 3 měsíců.

Moratorium zaniká uplynutím doby, na kterou bylo vyhlášeno nebo před uplynutím této doby, pokud o jeho zrušení rozhodl insolvenční soud (např. na návrh většiny věřitelů).

2.2 Způsoby řešení úpadku

Insolvenční zákon definuje 3 základní způsoby řešení úpadku, a to je konkurs, reorganizace a oddlužení. Existují i zvláštní způsoby řešení úpadku, které tento zákon stanoví pro určité subjekty nebo pro určité druhy případů, ale těmito způsoby se dále zabývat nebudu.

Oproti předešlému konkursnímu zákonu jsou možnosti řešení úpadku insolvenčním zákonem o reorganizaci a oddlužení rozšířeny.

2.2.1 Konkurs

Konkurs je dle § 244 IZ definován jako způsob řešení úpadku spočívající v tom, že na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu jsou zjištěné pohledávky věřitelů zásadně

poměrně uspokojeny z výnosu zpeněžení majetkové podstaty s tím, že neuspokojené pohledávky nebo jejich části nezanikají, pokud zákon nestanoví jinak.

Dlužník tedy přichází v důsledku prohlášení konkursu o možnost disponovat s majetkem, který tvoří majetkovou podstatu a podle § 246 IZ přechází oprávnění nakládat s majetkovou podstatou na insolvenčního správce. Insolvenční správce vykonává zejména akcionářská práva spojená s akciemi zahrnutými do majetkové podstaty, rozhoduje o obchodním tajemství a jiné mlčenlivosti, vystupuje vůči dlužníkovým zaměstnancům jako zaměstnavatel, zajišťuje provoz dlužníkovu podniku, vedení účetnictví a plnění daňových povinností. Insolvenční správce je také povinen sepsat majetek, který tvoří majetkovou podstatu, připravit přihlášené pohledávky pro přezkumné jednání a zařadit majetek do seznamu, který ho opravňuje k prodeji tohoto majetku.

Nepatrný konkurs

V rámci insolvenčního řízení se můžeme setkat také s pojmem nepatrný konkurs, a to v případě, že dlužníkem je fyzická osoba – nepodnikatel a celkový obrát dlužníka za poslední účetní období předcházející prohlášení konkursu nepřesahuje 2 000 000 Kč a dlužník nemá více než 50 věřitelů. Procesní pravidla jsou v tomto případě zjednodušena a jedná se tudíž o zkrácenou formu konkursu. Řízení o nepatrných konkursech by tedy mělo být rychlejší a také méně nákladné a efektivnější. O tomto konkursu však musí rozhodnout soud a schůze věřitelů má právo jeho rozhodnutí ovlivňovat. Práva a povinnosti dlužníka nejsou tímto procesem nijak omezena nebo rozšířena.

2.2.2 Reorganizace

Reorganizací se dle § 316 IZ rozumí zpravidla postupné uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkovu podniku, zajištěné opatřeními k ozdravení hospodaření tohoto podniku podle soudem schváleného reorganizačního plánu s průběžnou kontrolou jeho plnění ze strany věřitelů.

Reorganizací lze řešit úpadek nebo hrozící úpadek dlužníka, který je podnikatelem. Je určena hlavně pro velké dlužníky, jejichž roční obrát za předcházející účetní období činí alespoň 100 mil. Kč, nebo zaměstnávají-li více než 100 zaměstnanců v pracovním poměru.

Reorganizace není přípustná, je-li dlužníkem právnická osoba v likvidaci, obchodník s cennými papíry nebo osoba oprávněná k obchodování na komoditní burze.

Základním principem reorganizace je oproti konkursu dosažení vyššího uspokojení při zachování podniku dlužníka. Není tedy zaměřena na rozprodání dlužníkovy majetku a jeho následnou likvidaci, jak je tomu u konkursu.

Při reorganizaci záleží v první řadě na dlužníkovi a hlavně na tom, jak se k reorganizaci postaví. Dlužník má totiž přednostní právo sestavit reorganizační plán a pokud tohoto práva využije, měl by vystupovat jako dobrý manager. Pro věřitele je reorganizace výhodná pouze tehdy, pokud je podnik dlužníka ještě životaschopný a je tudíž na dlužníkovi, aby své věřitele přesvědčil, že je schopen hradit své závazky, a že jim reorganizace přinese vyšší uspokojení jejich pohledávek. Pak už záleží na věřitelích, jestli budou s touto formou řešení úpadku souhlasit a reorganizaci mu schválí. Situace, kterou jsem popsala, zachycuje aktivní postoj dlužníka k reorganizaci.

Může se však stát, že dlužník bude vystupovat pasivně a reorganizační plán nepředloží. V této situaci je pak na věřitelích, jestli chtějí řešit dlužníkův úpadek reorganizací. Jestli ano, mají možnost sestavit reorganizační plán místo dlužníka.

V situaci, kdy budou reorganizační plán nejspíše sestavovat věřitelé se ocitla i známá společnost OP Prostějov. S podnikem bylo totiž v lednu letošního roku zahájeno insolvenční řízení a na návrh hlavního věřitele firmy, České spořitelny, schválila většina věřitelů plán na reorganizaci společnosti. Česká spořitelna však nakonec odmítla firmě půjčit, neboť nebyla soudem ustanovena do věřitelského výboru. Podnik tedy nesehnal dostatek finančních prostředků na provoz společnosti a vzdal se práva na sestavení reorganizačního plánu. Osud firmy je tak nyní plně v rukou věřitelů a rozhodne o něm plánovaná schůze věřitelů. Soud se nyní pokouší najít zájemce, který by restrukturalizoval zadlužený podnik. Pokud však věřitelé nebudou mít zájem reorganizační plán vytvořit, hrozí společnosti OP Prostějov konkurs.

Předpřipravená (zkrácená) reorganizace

Zákon také umožňuje, aby pomocí reorganizace řešili svůj úpadek i malé a střední podniky a drobní živnostníci, kteří nesplňují kritéria pro standardní reorganizaci, a kteří tedy mají obrat nižší než 100 mil. Kč a méně než 100 zaměstnanců. V tomto případě se jedná o tzv. předpřipravenou reorganizaci. Význam této reorganizace spočívá v tom, že pokud bude

těmto podnikatelům bezprostředně hrozit úpadek nebo se v něm už nacházejí, sestaví reorganizační plán, nechají jej schválit alespoň polovinou všech zajištěných věřitelů počítanou podle výše jejich pohledávek a alespoň polovinou všech nezajištěných věřitelů počítanou podle výše pohledávek, a tímto způsobem se pak mohou zachránit před konkursem. Reorganizační plán musí ovšem předložit insolvenčnímu soudu nejpozději do 15 dnů po rozhodnutí o úpadku. Jedná se tedy o reorganizaci, která je s věřiteli většinou dohodnuta ještě dříve, než bylo zahájeno insolvenční řízení. Výhodou je pak zkrácená doba trvání insolvenčního řízení.²

Podle mého názoru je reorganizace výhodná, neboť jejím cílem je ozdravení ekonomické situace dlužníka. Dlužníkův podnik je zachován a dlužník je schopen dál pokračovat ve své podnikatelské činnosti. Nevytvoří se tedy velká díra na trhu práce, neboť lidé svou práci neztratí, jak by tomu bylo u konkursu. Samozřejmě je možné, že dlužník bude nucen přistoupit k propouštění, ale většina pracovníků si svou práci určitě udrží, protože podnik by se bez nich neobešel.

2.2.3 Oddlužení

Podle § 389 IZ může dlužník, který není podnikatelem navrhnout insolvenčnímu soudu, aby jeho úpadek nebo hrozící úpadek řešil oddlužením. Musí však být schopen uhradit svým nezajištěným věřitelům jednorázově nebo ve splátkách po dobu 5 let alespoň 30 % jejich pohledávek. Oddlužení tedy dává dlužníkovi možnost, aby se po uhrazení 30 % závazků osvobodil od placení zbytku závazků. V případě, že věřitel bude souhlasit s nižší hodnotou plnění než 30 % své pohledávky, může dlužník zaplatit i méně.

Z toho tedy vyplývá podstata oddlužení, kterou formuluje § 414 IZ a který říká, že jestliže dlužník splní řádně a včas všechny povinnosti podle schváleného způsobu oddlužení, vydá insolvenční soud po slyšení dlužníka usnesení, jímž dlužníka osvobodí od placení pohledávek, zahrnutých do oddlužení, v rozsahu, v němž dosud nebyly uspokojeny.

Oddlužení lze provést zpeněžením majetkové podstaty nebo plněním splátkového kalendáře (§ 398 IZ).

² Zdroj: <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/veritel/reorganizace.html>

Oddlužení zpeněžením majetkové podstaty

Při oddlužení zpeněžením majetkové podstaty dojde k rychlému zpeněžení dlužníkovu majetku, který tvoří majetkovou podstatu a který dlužníkovi patřil v okamžiku schválení oddlužení touto formou. Poté dojde k rozdělení výtěžku mezi přihlášené věřitele za použití ustanovení upravujících konkurs s tím rozdílem, že v tomto případě do majetkové podstaty nenáleží majetek, který dlužník nabyl po schválení této formy oddlužení. Tento nově nabytý majetek může dlužník použít pro vlastní potřebu.³

Oddlužení plněním splátkového kalendáře

Při oddlužení plněním splátkového kalendáře je dlužník povinen po dobu 5 let měsíčně splácet nezajištěným věřitelům ze svých příjmů částku ve stejném rozsahu, v jakém z nich mohou být při výkonu rozhodnutí nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky. Tuto částku rozvrhne dlužník prostřednictvím insolvenčního správce mezi nezajištěné věřitele podle poměru jejich pohledávek způsobem určeným v rozhodnutí insolvenčního soudu o schválení oddlužení. Zajištění věřitelé se uspokojí jen z výtěžku zpeněžení zajištění. Při tomto zpeněžení se postupuje obdobně podle ustanovení o zpeněžení zajištění v konkursu.

V paragrafu § 398 odst. 4 je dále uvedeno, že dlužníku, který o to požádal v návrhu na povolení oddlužení, může insolvenční soud stanovit jinou výši měsíčních splátek. Učiní tak jen tehdy, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že hodnota plnění, které při oddlužení obdrží nezajištění věřitelé, bude stejná nebo vyšší než 50 % jejich pohledávek, a nebo stejná nebo vyšší než hodnota plnění, na které se tito věřitelé s dlužníkem dohodli.

2.2.4 Statistické údaje

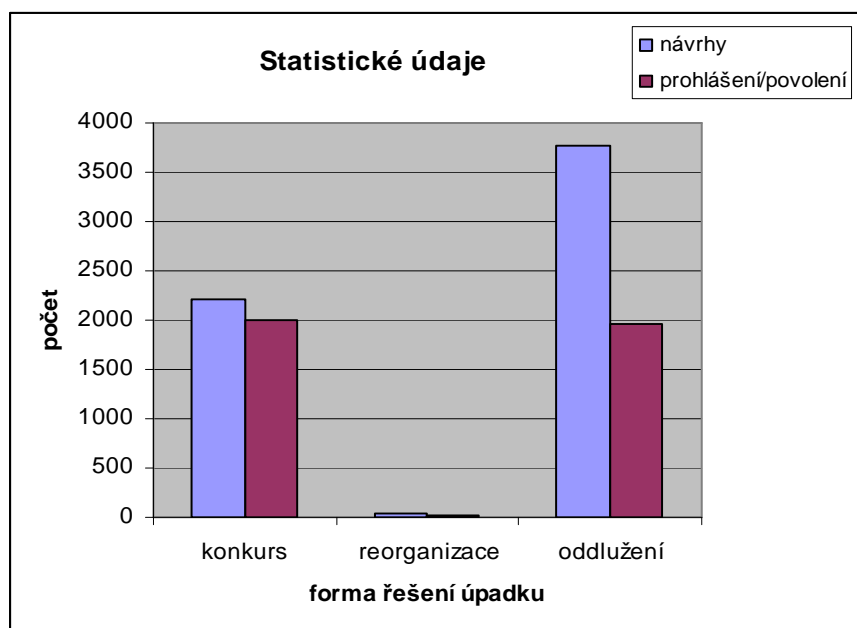
Tabulka 2.1 Statistické údaje za rok 2009

	konkurs	reorganizace	oddlužení
návrhy	2214	39	3771
prohlášení/povolení	2004	14	1962

Zdroj: http://insolvenčni-zakon.cz/downloads/statisticke_udaje_za_rok_2009.pdf

³ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. s 111.

Graf 2.1 Statistické údaje za rok 2009

Z Grafu 2.1 je patrné, že nejvíce insolvenčních návrhů bylo v roce 2009 podáno na povolení oddlužení, ovšem jen něco málo přes polovinu jich bylo povoleno. Myslím si, že je to zapříčiněno tím, že návrh na oddlužení může podat dlužník, který není podnikatelem a těch je v dnešní době opravdu hodně. Mnoho lidí si bezhlavě půjčuje peníze a pak neví z čeho má splácet své závazky. Oddlužení je v dnešní době velkou novinkou a spousta lidí zde vidí svou příležitost, neboť je určitě výhodnější než konkurs. Ale i přesto se nedá nyní říct, kolik oddlužení nakonec opravdu dojde ke zdárnému konci, neboť většina určitě skončí konkursem. Návrhů na konkurs bylo o dost méně, ovšem skoro všechny byly prohlášeny. U konkursu nejsou totiž omezující podmínky, jako je tomu u oddlužení nebo reorganizace. Nejméně návrhů i povolení se týká reorganizace. Myslím si, že je to způsobeno především tím, že reorganizace je dosti složitá a převážně se týká velkých podniků, kterých v České republice moc není. Převládají zde totiž hlavně malé a střední podniky, které však nemohou řešit úpadek pomocí standardní reorganizace.

2.3 Procesní subjekty

Procesními subjekty insolvenčního řízení se podle § 9 IZ rozumí:

- insolvenční soud,
- dlužník,

- věřitelé, kteří uplatňují svá práva vůči dlužníku,
- insolvenční správce, popřípadě další správce,
- státní zastupitelství, které vstoupilo do insolvenčního řízení nebo do incidenčního sporu, a
- likvidátor dlužníka.

2.3.1 Insolvenční soud

Insolvenční soud vydává rozhodnutí a provádí tzv. dohledací činnost, tzn. rozhoduje o záležitostech, které se týkají průběhu řízení, činí opatření potřebná k zajištění jeho účelu a ukládá povinnosti, týkající se činnosti jednotlivých subjektů řízení. (§ 10, 11 IZ)

Insolvenční soud je také oprávněn vyžadovat od insolvenčního správce zprávy a vysvětlení jeho postupu, nahlížet do jeho účtů a konat potřebná šetření. Je také oprávněn dávat správci pokyny.

V § 12 IZ je dále stanoveno, že v insolvenčním řízení a v incidenčních sporech jedná a rozhoduje v prvním stupni vždy jediný soudce, a to samosoudce. V jaké situaci je v insolvenčním řízení oprávněn jednat a rozhodovat vyšší soudní úředník stanoví zvláštní právní předpis⁴.

V prvním stupni se vždy jedná o krajský soud. Je-li dlužníkem FO – nepodnikatel, je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu má dlužník bydliště nebo tam bydlí s úmyslem zdržovat se trvale. Jde-li o dlužníka FO – podnikatele, je místně příslušným krajský soud, v jehož obvodu má dlužník místo podnikání. V případě, že dlužník nemá místo podnikání, je rozhodné místo jeho bydliště. Pokud se jedná o dlužníka – PO je rozhodující sídlo právnické osoby.⁵

2.3.2 Účastníci řízení

Mezi procesní subjekty se dále řadí dlužník a věřitelé, které souhrnně nazýváme účastníci řízení.

⁴ Zákon č. 189/1994 Sb., o vyšších soudních úřednících, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. s 14-15.

Dlužníkem je subjekt, který je jako dlužník označen v insolvenčním návrhu a v navazujících rozhodnutích insolvenčního soudu. Dlužníkem může být právnická i fyzická osoba a může se jednat o podnikatele či nepodnikatele.

Věřitelem je právnická nebo fyzická osoba, která v insolvenčním řízení uplatňuje svou pohledávku vůči dlužníkovi. „V závislosti na typu uplatňované pohledávky lze identifikovat několik typů věřitelů, např.:

- věřitelé, kteří své pohledávky uplatňují podáním přihlášky,
- věřitelé, kteří své pohledávky uplatňují jiným způsobem, než přihláškou,
- věřitelé se zajištěnými, resp. nezajištěnými pohledávkami atd.“⁶

V § 6 IZ jsou však uvedeny výjimky, kdy nelze insolvenční zákon použít. Jsou jimi např. stát, územní samosprávný celek, Česká národní banka, Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, veřejná vysoká škola atd.

2.3.3 Insolvenční správce

Pojem insolvenční správce je upraven jak v insolvenčním zákoně, tak v zákoně č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, který poskytuje podrobnější úpravu.

Insolvenčním správcem podle těchto zákonů je fyzická osoba, která je oprávněna vykonávat činnost insolvenčního správce. Tato osoba musí být bezúhonná a způsobilá k právním úkonům, musí mít vysokoškolské vzdělání právnického nebo ekonomického směru a prokázat svou odbornou způsobilost v insolvenčním právu. Insolvenčním správcem je rovněž i veřejná obchodní společnost, která bude činnost insolvenčního správce vykonávat prostřednictvím svých společníků, o kterých prokáže, že jako fyzické osoby splňují podmínky zapsání do seznamu. Může se jednat i o zahraniční obchodní společnost nebo zahraniční sdružení, které poskytuje stejné záruky ručení společníků jako veřejná obchodní společnost, a je založená podle práva členského státu Evropské unie, členských států Dohody o evropském hospodářském prostoru a která je oprávněna vykonávat činnost insolvenčního správce.

Tyto fyzické osoby, resp. veřejné obchodní společnosti se zapisují do seznamu insolvenčních správců, který vede Ministerstvo spravedlnosti a lze je zapsat pouze na jejich

⁶ LANDA, M. *Ekonomika insolvenčního řízení*. s 34.

návrh. Jestliže nelze insolvenčního správce vybrat z tohoto seznamu, je možné jím ustanovit i fyzickou osobu, která splňuje obecné a kvalifikační předpoklady pro zápis a se svým ustanovením souhlasí.

Insolvenční správce má samostatné postavení vůči dlužníku i vůči věřitelům. Od rozhodnutí soudu o úpadku bez něj nemůže řízení probíhat.

2.3.4 Státní zastupitelství

Státní zastupitelství, které vstoupilo do insolvenčního řízení nebo do incidenčního sporu⁷, může podat opravný prostředek proti rozhodnutí insolvenčního soudu, jen mají-li toto právo všichni účastníci řízení (§ 69 IZ).

2.3.5 Likvidátor dlužníka

Likvidátor dlužníka podle § 70 IZ vykonává v insolvenčním řízení svou působnost v rozsahu, v jakém nepřešla na insolvenčního správce. Do jeho působnosti patří i součinnost s insolvenčním správcem uložená zákonem dlužníkovi, kterou vykonává od podání insolvenčního návrhu, a jde-li o insolvenční návrh věřitele, od rozhodnutí o úpadku. V souvislosti se svou činností má likvidátor právo na náhradu nutných výdajů a na přiměřenou odměnu.

⁷ § 35 občanského soudního řádu

3 Postavení věřitelů

Zavedení nového insolvenčního zákona má příznivý vliv na postavení věřitelů, neboť posiluje jejich vliv na probíhající řízení. Věřitelé mají dominantní vliv na řešení dlužníkovy úpadku a mohou ovlivnit i výběr osoby insolvenčního správce. Zákon jim rovněž umožňuje, aby zvolili, pokud je to možné, zda formou řešení úpadku bude konkurs, reorganizace či oddlužení.

3.1 Dělení věřitelů

Vzhledem k tomu, že v mé bakalářské práci užívám často výrazy zajištěný a nezajištěný věřitel, objasním proto nejdříve rozdíl mezi těmito věřiteli.

3.1.1 Zajištěný věřitel

„Zajištěným věřitelem je věřitel, jehož pohledávka je zajištěna majetkem, který náleží do majetkové podstaty, a to nejčastěji zástavním právem, zadržovacím právem či omezením převodu nemovitostí. Zajištěný věřitel uplatňuje v insolvenčním řízení svoji pohledávku přihláškou. Má nárok na plnění z výtěžku získaného zpeněžením majetku, který slouží k zajištění, a to bez zbytečného odkladu po zpeněžení tohoto majetku a v rozsahu předepsaném zákonem.“⁸

3.1.2 Nezajištěný věřitel

Z definice zajištěného věřitele lze pak odvodit, že nezajištěným věřitelem je věřitel, jehož pohledávka není zajištěna majetkem, který náleží do majetkové podstaty. Není tedy zajištěna zástavním právem, zadržovacím právem ani omezením převodu nemovitosti.

⁸ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. s. 24.

3.2 Insolvenční návrh

Insolvenční řízení lze zahájit pouze na návrh. Insolvenční návrh může podat kterýkoliv z věřitelů nebo dlužník, a to buď písemně, nebo elektronicky. Jde-li však o hrozící úpadek, může ho podat pouze dlužník. Insolvenční návrh je adresován insolvenčnímu soudu a insolvenční řízení se zahajuje dnem, kdy tento návrh dojde věcně příslušnému soudu.

3.2.1 Náležitosti insolvenčního návrhu

Na rozdíl od návrhu na povolení oddlužení nebo přihlášky pohledávky neexistuje pro insolvenční návrh závazný platný formulář. Věřitel, případně dlužník, musí insolvenční návrh sestavit sám podle svého uvážení.

Insolvenční návrh musí obsahovat obecné náležitosti podání, které jsou uvedeny v § 42 odst. 4 občanského soudního řádu (musí z něj být patrné, kterému soudu je určeno, kdo je činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsáno a datováno) a dále pak označení insolvenčního navrhovatele a dlužníka, kterého se týká, popřípadě i označení jejich zástupců. FO musí být označena jménem, příjmením a bydlištěm a pokud jde o podnikatele, tak i identifikačním číslem. PO musí být označena obchodní firmou nebo názvem, sídlem a identifikačním číslem.

V insolvenčním návrhu musí být také dle § 103 IZ odst. 2 uvedeny rozhodující skutečnosti, které osvědčují úpadek dlužníka nebo jeho hrozící úpadek, dále pak skutečnosti, ze kterých vyplývá oprávnění podat návrh, pokud nejde o návrh podaný dlužníkem. Dále musí být označeny důkazy, kterých se navrhoval dovolává, a musí z něj být patrné, čeho se jím insolvenční navrhovatel domáhá.

Insolvenční návrh je nutné předložit s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal u insolvenčního soudu a aby každý, komu se doručuje, dostal jeden stejnopis. Insolvenční navrhovatel je dále povinen k insolvenčnímu návrhu připojit předepsané přílohy a listinné důkazy, kterých se dovolává. Přílohy a listiny však nejsou součástí insolvenčního návrhu.

Myslím si, že by bylo vhodné zavedení závazného platného formuláře, jak je tomu u návrhu na povolení oddlužení nebo přihlášky pohledávky. Určitě by to zjednodušilo práci

insolvenčnímu navrhovateli a insolvenčnímu soudu, neboť by došlo k odstranění častých chyb a nedostatků. Insolvenční návrh má sice předepsané náležitosti, ale i přesto si myslím, že řadě navrhovatelů může jeho sepsání činit značné potíže.

3.2.2 Insolvenční návrh podaný věřitelem

Vzhledem k tématu mé bakalářské práce se blíže budu zabývat pouze insolvenčním návrhem podaným některým z věřitelů. Insolvenční návrh podaný dlužníkem nebudu dále rozebírat, neboť má práce je zaměřena zejména na věřitele v insolvenčním řízení.

Podání insolvenčního návrhu věřitelem má v podstatě jednoznačný ekonomický motiv, a to je situace, kdy věřitel dospěl k názoru, že již neexistuje jiná možnost uspokojení jeho pohledávky (např. soudním vymáháním, exekucí) a zbývá jen insolvenční řízení.⁹

V insolvenčním návrhu je věřitel povinen nejprve doložit existenci vlastní splatné pohledávky, což znamená doložení vlastní aktivní legitimace (že je věřitelem dlužníka a že má vůči němu pohledávku po splatnosti alespoň po dobu 30 dnů) a tím i oprávněnosti podat insolvenční návrh. Neosvědčí-li navrhovatel, že má vůči dlužníkovi splatnou pohledávku, bude insolvenční návrh zamítnut. Vzhledem k tomu, že znakem úpadku je mnohost věřitelů, musí také věřitel označit další známé věřitele dlužníka (nejméně jednoho), a je vhodné, aby toto tvrzení o dalších věřitelích nějak osvědčil (např. prohlášením věřitele).

*„Je-li pohledávka věřitele po splatnosti méně než 3 měsíce, je dále navrhovatel povinen tvrdit příslušné skutečnosti o úpadku dlužníka a tyto skutečnosti i osvědčit. Tedy musí osvědčit, že dlužník není schopen své splatné závazky hradit a je tedy v úpadku. Má-li věřitel pohledávku po splatnosti déle než 3 měsíce, není povinen úpadek dlužníka osvědčit, neboť v takovém případě ze zákona nastupuje vyvrátitelná domněnka o úpadku dlužníka a v průběhu projednávání insolvenčního návrhu bude na dlužníkovi, aby svou aktivitou domněnku úpadku vyvrátil.“*¹⁰

Přílohy insolvenčního návrhu

Jak už jsem zmínila výše, k insolvenčnímu návrhu musí být připojeny listiny, kterých se navrhovatel dovolává. Věřitel tedy musí připojit listiny, jimiž dokáže existenci své splatné

⁹ LANDA, M. *Ekonomika insolvenčního řízení*. s. 82-83.

¹⁰ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. s. 66.

pohledávky za dlužníkem a tvrzený úpadek dlužníka. Může také připojit listinu, která dokáže další známé věřitele a jejich pohledávky.

Další povinnou přílohou je přihláška pohledávky, kterou musí věřitel učinit na předepsaném formuláři, a kterou budu dále rozebírat v další kapitole věnované uplatňování pohledávek.

Přistoupení k řízení

Vzhledem k tomu, že se nepřipouští, aby byl úpadek dlužníka řešen v několika vedle sebe běžících insolvenčních řízeních na základě několika podaných insolvenčních návrhů, je v § 107 IZ upraveno přistoupení k řízení. O přistoupení k řízení se jedná v případě, kdy ještě soud nevydá rozhodnutí o úpadku a je mu doručen další insolvenční návrh. Od okamžiku, kdy tento návrh dojde insolvenčnímu soudu, u kterého probíhá řízení o původním insolvenčním návrhu, se osoba, která jej podala, považuje za dalšího insolvenčního navrhovatele.

Jestliže byl další insolvenční návrh podán v době, kdy soud již rozhodl o původním insolvenčním návrhu jinak než rozhodnutím o úpadku (insolvenční návrh prvního věřitele byl tedy zamítnut), avšak toto rozhodnutí zatím nedoručil účastníkům insolvenčního řízení, insolvenční soud vydané rozhodnutí doručí i dalšímu insolvenčnímu navrhovateli. Došel-li další insolvenční návrh až po doručení rozhodnutí o původním insolvenčním návrhu, avšak dřív, než toto rozhodnutí nabylo právní moci, může další insolvenční navrhovatel podat proti takovému rozhodnutí odvolání.

Záloha na náklady insolvenčního řízení

Insolvenční soud může uložit insolvenčnímu navrhovateli, aby ve stanovené lhůtě zaplatil zálohu na náklady insolvenčního řízení. Výši zálohy může insolvenční soud určit maximálně do částky 50 000 Kč.

Pokud nebude záloha na náklady insolvenčního řízení včas zaplacená, může insolvenční soud insolvenční řízení zastavit, a nebo může přikročit k vymáhání této zálohy.

Tuto zálohu nelze uložit zaměstnanci dlužníka, jehož pohledávka spočívá pouze v pracovněprávních vztazích.

Nejčastější nedostatky insolvenčních návrhů

Nejčastějšími chybami při podávání insolvenčních návrhů jsou podle Ministerstva financí zejména: chybějící úředně ověřený podpis, zaslání návrhu špatnému soudu (který není věcně a místně příslušný), návrh je často nesrozumitelný nebo chybí některé náležitosti návrhu. Častým nedostatkem jsou i chybějící listiny a listinné důkazy, které má navrhovatel doložit jako přílohy návrhu, ty ovšem nejsou přímo součástí insolvenčního návrhu.

Pokud nebude insolvenční návrh obsahovat všechny předepsané náležitosti nebo bude nesrozumitelný či neurčitý, insolvenční soud tento návrh odmítne, jestliže pro tyto nedostatky nelze pokračovat v řízení. Je-li nedostatek v tom, že nejsou k insolvenčnímu návrhu připojeny zákonem požadované přílohy, určí insolvenční soud navrhovateli lhůtu k doplnění chybějících příloh. Tato lhůta však nesmí být delší než 7 dnů. Nebude-li však insolvenční návrh ve stanovené lhůtě doplněn, insolvenční soud jej odmítne.

3.3 Věřitelské orgány

Mezi věřitelské orgány patří schůze věřitelů, věřitelský výbor a zástupce věřitelů. Každý člen věřitelského výboru nebo zástupce věřitelů má svého náhradníka.

3.3.1 Schůze věřitelů

Schůze věřitelů je základní věřitelský orgán a dle § 46 IZ ji přísluší volba a odvolávání členů výboru nebo zástupce věřitelů a jejich náhradníků. Rozhoduje také o tom, zda ponechá ve funkci prozatímní věřitelský výbor. Schůze věřitelů si může vyhradit do své pravomoci cokoliv, co jinak patří do působnosti věřitelských orgánů. Dokud není zvolen věřitelský výbor a zástupce věřitelů, vykonává schůze věřitelů i jejich působnost.

Mezi oprávnění schůze věřitelů v době po rozhodnutí o úpadku také patří oprávnění odvolat insolvenčního správce z funkce a na jeho místo ustanovit správce nového. Toto oprávnění má ovšem pouze první schůze svolaná v rozhodnutí o úpadku dlužníka. Schůze může také v případech, kdy je možno řešit úpadek konkursem a reorganizací, přijmout i rozhodnutí o způsobu řešení úpadku. Například v případě řešení dlužníkovy úpadku konkursem může schůze přijmout usnesení o způsobu zpeněžení majetkové podstaty a udělit insolvenčnímu správci pokyny, v případě řešení úpadku reorganizací se může schůze usnést

na tom, zda bude reorganizační plán předkládat dlužník nebo věřitel a také hlasuje o schválení předloženého plánu. Pokud se jedná o řešení úpadku oddlužením, volí schůze věřitelů formu oddlužení.¹¹

Svolání schůze věřitelů

Dle § 47 IZ svolává a řídí schůzi věřitelů insolvenční soud. Svolává ji z vlastní iniciativy nebo na návrh insolvenčního správce, věřitelského výboru anebo alespoň 2 věřitelů, jejichž pohledávky počítané podle výše činí alespoň desetinu přihlášených pohledávek. Insolvenční soud svolá schůzi věřitelů tak, aby se konala do 30 dnů poté, co byl o její svolání požádán, není-li navržen pozdější termín konání.

Právo zúčastnit se schůze věřitelů mají přihlášení věřitelé, dlužník, insolvenční správce a státní zástupce, který se účastní insolvenčního řízení. Jestliže má dlužník zaměstnance, má právo zúčastnit se schůze i odborová organizace, která u dlužníka působí.

Oznámení o svolání schůze věřitelů zveřejní insolvenční soud vyhláškou, kterou zveřejní v insolvenčním rejstříku nebo na úřední desce insolvenčního soudu. Ve vyhlášce uvede předmět jednání, místo a termín konání schůze. Pokud se schůze nezúčastní všichni věřitelé, může být projednán jen program uveden ve vyhlášce jako důvod pro svolání schůze. V případě, kdy jsou přítomni všichni věřitelé, mohou se usnést i na dalším předmětu jednání.

Hlasovací právo

K platnosti usnesení schůze věřitelů se vyžaduje nadpoloviční většina hlasů přítomných nebo řádně zastoupených věřitelů. Pro hlasování přítom platí pravidlo, že na každou 1 Kč pohledávky připadá jeden hlas.

Koná-li se schůze věřitelů před přezkumným jednáním, přiznává se každému z věřitelů počet hlasů podle výše přihlášené pohledávky. Pokud se však schůze věřitelů koná až po přezkumném jednání, mají hlasovací právo pouze věřitelé se zjištěnými pohledávkami. Věřitelům, jejichž pohledávka byla při přezkumném jednání popřena, byla zjištěna pouze podmíněně nebo zatím nebyla přezkoumána, hlasovací právo zákon nepřiznává. Tito věřitelé však mohou o přiznání hlasovacího práva požádat. Učiní tak přímo na schůzi věřitelů, a pokud sama schůze neprojeví vůli o hlasovacím právu rozhodovat, rozhodne insolvenční

¹¹ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. s. 85.

soud. Ten rozhodne buď tak, že věřiteli hlasovací právo přizná, nebo jeho návrh zamítne. Odvolání proti těmto rozhodnutím není přípustné.¹²

Kromě toho, že právo hlasovat mají všichni přítomní věřitelé na schůzi, je možno, aby věřitel hlasoval, aniž by se této schůze zúčastnil. Může tedy hlasovat písemně pomocí tzv. hlasovacího lístku (viz příloha číslo 3), který musí obsahovat úředně ověřený podpis a musí být doručen soudu nejpozději v den předcházející schůzi věřitelů. Náležitosti hlasovacího lístku jsou stanoveny prováděcím právním předpisem.

3.3.2 Věřitelský výbor

Je-li více než 50 přihlášených věřitelů, je schůze věřitelů povinna ustanovit věřitelský výbor a zvolit jeho členy a jejich náhradníky. Schůze věřitelů rozhodne také o počtu členů věřitelského výboru, který musí mít nejméně 3 a nejvýše 7 členů. Každý člen věřitelského výboru má svého náhradníka.

Úkolem věřitelského výboru je chránit společný zájem věřitelů a v součinnosti s insolvenčním správcem přispívat k naplnění účelu insolvenčního řízení. V § 58 odst. 2 IZ je uvedeno, že věřitelský výbor zejména:

- a) dohlíží na činnost insolvenčního správce,
- b) poskytuje insolvenčnímu správci podporu při jeho činnosti,
- c) uděluje insolvenčnímu správci nebo dlužníku s dispozičními oprávněními souhlas k uzavírání smluv o úvěrovém financování,
- d) schvaluje průběžně výši a správnost hotových výdajů insolvenčního správce a nákladů spojených s udržováním a správou majetkové podstaty,
- e) může nahlížet do dlužníkovy účetnictví nebo evidence vedené podle zvláštního právního předpisu,
- f) může rozhodnout o ověření řádné účetní uzávěrky nebo mimořádné účetní závěrky auditorem,
- g) může nahlížet do dlužníkových písemností ve stejném rozsahu jako insolvenční správce,
- h) plní úkoly stanovené tímto zákonem nebo uložené mu insolvenčním soudem,

¹² MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. s. 87.

- i) je oprávněn podávat insolvenčnímu soudu návrhy týkající se průběhu insolvenčního řízení, včetně návrhů na uložení procesních sankcí.

Věřitelský výbor vykonává svou činnost jako sbor a volí ze svého středu předsedu, který svolává a řídí jeho schůze. Jestliže však věřitelský výbor nezvolí předsedu ani při opakované volbě, určí ho z řad členů insolvenční soud. Schází se z vlastní iniciativy nebo ho svolá insolvenční správce nebo insolvenční soud. Věřitelský výbor je usnášeníschopný, je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů nebo jejich náhradníků. Rozhoduje většinou hlasů svých členů s tím, že nepřítomné členy zastupují jejich náhradníci. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

Ustavení věřitelského výboru

Věřitelský výbor je volen na první schůzi věřitelů. Může však být zvolen pouze ten věřitel, který přihlásil pohledávku do insolvenčního řízení. Pro volbu věřitelského výboru platí zvláštní pravidla, neboť své kandidáty zvláště navrhnou zajištění věřitelé a zvláště nezajištění věřitelé. Platí přitom pravidlo, že členů věřitelského výboru navržených nezajištěnými věřiteli musí být vždy nejméně tolik, kolik členů navržených zajištěnými věřiteli. Toto pravidlo neplatí pouze v případě, kdy nezajištění věřitelé své členy nenavrhnou nebo jimi navržené osoby s tímto návrhem nesouhlasí. Při volbě pak o kandidátech navržených zajištěnými věřiteli hlasují pouze zajištění věřitelé a o kandidátech navržených nezajištěnými věřiteli hlasují pouze nezajištění věřitelé.¹³

Volbu členů a náhradníků věřitelského výboru pak potvrzuje insolvenční soud, který také ověří, zda nebyla zvolena osoba, která podle insolvenčního zákona nesmí být členem věřitelského orgánu. Členy ani náhradníky nesmí být dle § 59 odst. 2 IZ osoby, u kterých je vzhledem k jejich vztahu k dlužníkovi důvod pochybovat o jejich nepodjatosti, zejména osoby dlužníkovi blízké, vedoucí zaměstnanci dlužníka, jejichž pracovní poměr se zakládá volbou nebo jmenováním, společníci dlužníka, s výjimkou akcionářů, pokud nepůsobí v orgánech dlužníka nebo nevlastní dlužníkovy akcie anebo jiné jím vydané účastnické cenné papíry v souhrnné hodnotě více než desetiny základního kapitálu dlužníka, a osoby tvořící s dlužníkem koncern. Dále pak insolvenční soud nepotvrdí volbu člena nebo náhradníka,

¹³ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. s. 91.

vyskytne-li se důvod pochybovat o jejich důvěryhodnosti nebo o tom, že budou k výkonu funkce způsobilí.

Odpovědnost věřitelského výboru

„Věřitelský výbor je povinen chránit společný zájem věřitelů, přitom je povinen postupovat s odbornou péčí a společnému zájmu věřitelů je povinen dávat přednost před zájmem svých členů. Poruší-li člen věřitelského výboru povinnost uloženou mu insolvenčním zákonem nebo soudem nebo bude-li svou funkci vykonávat neodborně, odpovídá za škodu, která tím dlužníkovi, věřitelům dlužníka nebo jiným osobám vznikne.“¹⁴

Prozatímní věřitelský výbor

Do doby, než dojde na první schůzi věřitelů ke zvolení věřitelského výboru a k potvrzení volby jeho členů a náhradníků, může insolvenční soud jmenovat prozatímní věřitelský výbor. Stane se tak zejména v případě, podá-li insolvenční návrh dlužník. Dále ho pak insolvenční soud jmenuje vždy, jestliže věřitelský výbor nezvolila schůze věřitelů k tomuto účelu svolaná.

Je-li to možné, jmenuje insolvenční soud prozatímní věřitelský výbor tak, aby v něm byly zastoupeny všechny skupiny věřitelů, posuzovány podle povahy jejich pohledávek.

První nejbližší následující schůze pak rozhodne o tom, zda ponechá ve funkci prozatímní věřitelský výbor nebo může zvolit jiné členy nebo jejich náhradníky. Prozatímní věřitelský výbor pak ukončí svou činnost, jakmile soud potvrdí věřitelský výbor ustanovený schůzí věřitelů.

3.3.3 Zástupce věřitelů

„V případě, že počet přihlášených věřitelů nepřesáhne 50, postačí, aby na místo věřitelského výboru byl zvolen pouze zástupce věřitelů a jeho náhradník. Zástupce věřitelů má stejný rozsah oprávnění a povinností jako věřitelský výbor.“¹⁵

¹⁴ MARŠÍKOVÁ, J. Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele. s. 93.

¹⁵ MARŠÍKOVÁ, J. Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele. s. 94.

3.4 Věřitelé a způsoby řešení úpadku

Postavení věřitelů je při řešení úpadku konkursem, reorganizací i oddlužením odlišné. U každého způsobu řešení úpadku mají věřitelé rozdílné pravomoce a postavení. Nyní se pokusím jejich postavení vysvětlit.

3.4.1 Postavení věřitelů po prohlášení konkursu

Jak už jsem zmínila v předchozí kapitole, je konkurs jeden ze způsobů řešení úpadku spočívající v tom, že na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu jsou zjištěné pohledávky věřitelů zásadně poměrně uspokojeny z výnosu zpeněžení majetkové podstaty s tím, že neuspokojené pohledávky nebo jejich části nezanikají, pokud zákon nestanoví jinak.

Rozhodnutím o konkursu věřitelé získávají jistotu, že jejich pohledávky budou uspokojeny. Mají individuální právo získat důležité informace ze zprávy o hospodářské situaci dlužníka, kterou je povinen ke dni prohlášení konkursu sestavit insolvenční správce na základě seznamu přihlášených pohledávek, soupisu majetku a jinak získaných informací. Do zprávy mohou nahlížet u insolvenčního soudu a projednání této zprávy o hospodářské situaci dlužníka je důležitým bodem programu schůze věřitelů.¹⁶

Zpeněžení majetkové podstaty

Aby mohli být věřitelé uspokojeni a konkurs úspěšně dokončen, je třeba zpeněžit majetkovou podstatu.

Zpeněžením majetkové podstaty se rozumí převedení veškerého majetku, který do ní náleží, na peníze za účelem uspokojení věřitelů. Majetkovou podstatu lze podle § 286 IZ zpeněžit:

- veřejnou dražbou podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů),
- prodejem movitých věcí a nemovitostí podle ustanovení občanského soudního řádu o výkonu rozhodnutí,
- prodejem majetku mimo dražbu.

¹⁶ HOSTINSKÝ, J. *Věřitel v českém a evropském insolvenčním právu*. s 70.

O způsobu zpeněžení majetkové podstaty rozhoduje insolvenční správce, ovšem pouze se souhlasem věřitelského výboru. Věřitelský výbor musí dále schválit smlouvu o provedení dražby mezi správcem a dražebníkem (v případě zpeněžení veřejnou dražbou). „I zde však platí, že je-li v dražbě prodáván majetek, který je předmětem zajištění, schvaluje smlouvu místo věřitelského výboru zajištěný věřitel.“¹⁷ Dále musí dát věřitelský výbor souhlas ke zpeněžení prodejem movitých věcí a nemovitostí, a v případě prodeje majetku mimo dražbu je třeba souhlasu jak věřitelského výboru, tak i insolvenčního soudu.

Podle § 290 IZ může insolvenční správce zpeněžit dlužníkův podnik také pouze jedinou smlouvou. Tuto smlouvu však může uzavřít jen se souhlasem insolvenčního soudu a věřitelského výboru. Podle mého názoru je tato možnost zpeněžení výhodná, neboť se může dosáhnout vyššího výtěžku, než kdyby se podnik rozprodával po částech.

V případě, že jde o zpeněžení věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, která slouží k zajištění pohledávky, je insolvenční správce vázán pokyny zajištěného věřitele. Je-li zajištěných věřitelů více, udělují pokyny společně (§ 293 IZ).

*„Po ukončení zpeněžování majetkové podstaty může předložit insolvenční správce insolvenčnímu soudu konečnou zprávu. Tato zpráva musí podat celkovou charakteristiku jeho činnosti s vyčíslením jejich finančních výsledků. Konečná zpráva musí vyústit ve vyčíslení částky, která má být rozdělena mezi věřitele, musí označit jednotlivé věřitele a výše jejich podílů na této částce.“*¹⁸

Postavení věřitelů je tedy při řešení úpadku konkursem významné, neboť věritelské orgány mají pravomoci zasahovat téměř do celého procesu zpeněžování majetku dlužníka. Bez jejich souhlasu by nebylo možné některé úkony vůbec provádět.

3.4.2 Postavení věřitelů při reorganizaci

K podání návrhu na povolení reorganizace je oprávněn dlužník i věřitel. Pokud však návrh podává věřitel, musí ho schválit schůze věřitelů. Ta tak učiní po zprávě insolvenčního správce o hospodářské situaci dlužníka.

¹⁷ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. s. 102.

¹⁸ HOSTINSKÝ, J. *Věřitel v českém a evropském insolvenčním právu*. s. 72.

Reorganizace se účastní přihlášení věřitelé, věřitelé s pohledávkami za majetkovou podstatou a věřitelé jim na roveň postavení.

Za věřitele dlužníka se dále považují společníci a členové společnosti nebo družstva dlužníka. Za pohledávku těchto osob se pak považuje právo vyplývající z jejich účasti ve společnosti nebo v družstvu. Výše jejich pohledávky je však rovna nule.

Věřitelé zastoupení věřitelským výborem mají v případě povolení reorganizace zvláštní vztah s dlužníkem, neboť dlužník je v průběhu reorganizace dlužníkem s dispozičními opatřeními. Dlužník musí všechny právní úkony, které mají z hlediska nakládání s majetkovou podstatou hlavní význam, konat jen se souhlasem věřitelského výboru.¹⁹

Základem úspěšné reorganizace je sestavení reorganizačního plánu. Na jeho tvorbě se podílí dlužník i věřitelé, předkládá se insolvenčnímu soudu a ten jej schvaluje. Obsah reorganizačního plánu definuje § 340 IZ, ale tím se více zabývat nebudu. Důležité z hlediska postavení věřitelů je to, že mají při reorganizaci nejvíce oprávnění, jejichž prostřednictvím je zajišťován jejich vliv na realizaci reorganizačního plánu. Podle § 344 IZ totiž věřitelé projednávají reorganizační plán a hlasují o jeho přijetí na schůzi věřitelů, která je za tímto účelem svolána. O přijetí reorganizačního plánu hlasují podle skupin do nichž jsou rozděleni. Jestliže alespoň jedna skupina reorganizační plán schválí, souhlas ostatních skupin může být při splnění zákonných podmínek nahrazen soudním rozhodnutím.

O přijetí reorganizačního plánu mohou věřitelé hlasovat i mimo schůzi věřitelů, a to buď před podáním návrhu na povolení reorganizace a před podáním insolvenčního návrhu, nebo také po zahájení insolvenčního řízení. V případě hlasování mimo schůzi věřitelů však musí hlasovat písemně prostřednictvím tzv. hlasovacích lístků. Výsledky hlasování dosažené mimo schůzi věřitel se pak připočtou k výsledkům hlasování dosaženým na schůzi věřitelů.

Pro potřeby určení rozsahu uspokojení zjištěných pohledávek a hlasování věřitelů o přijetí reorganizačního plánu se věřitelé dlužníka při reorganizaci rozdělují do skupin, a to tak, aby v každé skupině byli věřitelé se zásadně shodným právním postavením a se zásadně shodnými hospodářskými zájmy. Rozdělení věřitelů do jednotlivých skupin obsahuje reorganizační plán, v němž se vždy uvede, podle jakých kritérií k rozdělení věřitelů došlo. (§ 337 IZ)

¹⁹ HOSTINSKÝ, J. *Věřitel v českém a evropském insolvenčním právu*. s 74.

Samotnou skupinu pak tvoří každý zajištěný věřitel (to znamená, že je-li více zajištěných věřitelů, tak každý z nich tvoří samostatnou skupinu), společníci a členové družstva dlužníka a dále věřitelé, jejichž pohledávky nejsou reorganizačním plánem dotčeny (zde patří např. pohledávka, jejíž výše, splatnost ani další její vlastnosti a práva s ní spojená reorganizační plán nemění, nebo pohledávka, o které věřitel písemně uznal, že není reorganizačním plánem dotčena).

Insolvenční soud při schvalování reorganizačního plánu posoudí odůvodněnost a vhodnost rozdělení věřitelů do jednotlivých skupin. Ještě před schválením reorganizačního plánu může na základě návrhu dotčeného věřitele nebo předkladatele reorganizačního plánu rozhodnout o zařazení věřitele do jiné skupiny.

Reorganizace je pro věřitele tedy výhodná, neboť mohou realizovat kontrolu nad prováděním reorganizačního plánu. Pouze věřitelské orgány a insolvenční správce jsou zde totiž kontrolními orgány. Asi největší výhodou je však fakt, že pokud bude celý proces reorganizace úspěšně ukončen, měly by být pohledávky věřitelů uspokojeny ve vyšší míře, než by tomu bylo při řešení dlužníkovy úpadku konkursem.

Ale i přes všechny tyto výhody je z Grafu 2.1 patrné, že se v České republice řeší úpadek dlužníka reorganizací ve velmi malé míře. Důvodem může být fakt, že se u nás nachází jen malé množství velkých podniků, které mohou řešit svůj úpadek reorganizací. Myslím si také, že některé střední a malé podniky ani neví, že mohou řešit svůj úpadek pomocí tzv. předpřipravené reorganizace.

3.4.3 Věřitelé a oddlužení

Návrh na povolení oddlužení (viz příloha číslo 2) může insolvenčnímu soudu podat pouze dlužník, který není podnikatelem. Tento návrh musí podat současně s insolvenčním návrhem. Pokud však podá insolvenční návrh jiná osoba, musí dlužník (pokud chce řešit svůj úpadek oddlužením) podat návrh na oddlužení do 30 dnů od doručení insolvenčnímu návrhu dlužníku.

K povolení oddlužení má výhradní právo pouze insolvenční soud. Věřitelé tedy nemohou ovlivnit, zda insolvenční soud oddlužení povolí či nikoliv. Zasáhnout mohou až na první schůzi věřitelů, kdy hlasují o způsobu oddlužení. Hlasovat však mohou pouze

nezajištění věřitelé, kteří včas přihlásili svou pohledávku. Jestliže se věřitelé na formě oddlužení neshodnou, rozhodne za ně insolvenční soud. I když věřitelé nemohou zasahovat do toho, zda insolvenční soud oddlužení povolí, mohou na schůzi namítnout, že jsou zde skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly zamítnutí návrhu na povolení oddlužení. „*Např. ze seznamu přihlášených pohledávek vyplynulo, že dlužník má dluh z podnikání nebo že pohledávky přihlášených věřitelů jsou mnohem vyšší, než uvedl dlužník v návrhu na povolení oddlužení, a je tedy patrné, že majetková situace dlužníka neumožní uspokojit pohledávky přihlášených věřitelů v minimálním předepsaném rozsahu 30 %. Věřitelé rovněž mohou zpochybnit poctivý záměr dlužníka, např. tím, že prokáží, že i po povolení oddlužení dlužník dělal další dluhy. Pokud insolvenční soud ověří, že tady takové překážky jsou, oddlužení neschválí a na majetek dlužníka prohlásí konkurs.*“²⁰ Tyto námitky však věřitelé mohou uplatnit nejpozději do skončení schůze věřitelů, která rozhodovala o způsobu oddlužení.

Zajištění věřitelé o způsobu oddlužení nehlasují, neboť mají v případě obou způsobů oddlužení (plněním splátkového kalendáře nebo zpeněžením majetkové podstaty) shodné postavení. Pokud se tedy zajištěný věřitel rozhodne realizovat svá práva v rámci oddlužení, přihlásí se do insolvenčního řízení, uplatní právo ze zajištění a o zpeněžení tohoto majetku v insolvenčním řízení požádá. Insolvenční správce pak sepíše do majetkové podstaty majetek, k němuž bylo uplatňováno právo ze zajištění. Pokud pak bude pohledávka zajištěného věřitele při přezkumném jednání skutečně zjištěna, přikročí insolvenční správce ke zpeněžení tohoto majetku (podle pravidel zpeněžení v konkursu). Nakonec vydá výtěžek zpeněžení po odečtení nákladů na správu majetku, nákladů za zpeněžení a částky odpovídající odměně insolvenčnímu správci zajištěnému věřiteli.²¹

Po konzultaci s insolvenční soudkyní jsem došla k závěru, že nelze přímo říct a ani odhadnout, kolik oddlužení nakonec dojde ke zdárnému konci. Insolvenční zákon je totiž v platnosti teprve 2 roky a oddlužení formou splátkového kalendáře trvá 5 let, proto ještě není přesně známo, kolik dlužníků se nakonec svých neuhrazených dluhů zbaví a kolik oddlužení skončí nakonec konkursem. Ovšem i nyní lze soudit, že jen malé procento všech oddlužení neskončí konkursem, neboť 5 let je příliš dlouhá doba na to, aby dlužník stále plnil své povinnosti. Může se stát, že ztratí zaměstnání, onemocní a nebude schopen dál splácet své závazky. V tomto případě je pak na dobré vůli věřitelů a insolvenčního soudu, zda-li dají

²⁰ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. s. 115.

²¹ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. s. 119.

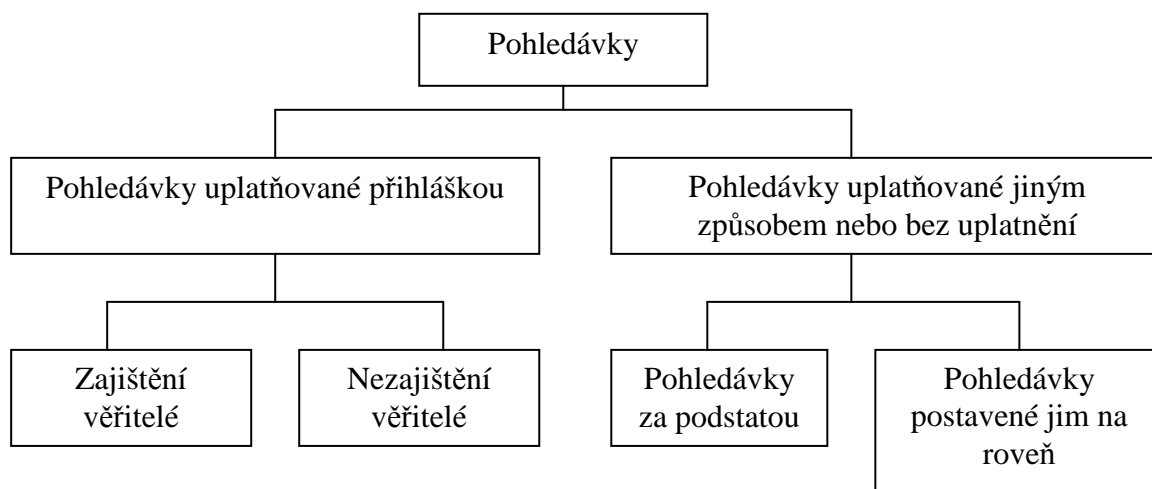
dlužníkovi ještě nějaký čas na to, aby se o zdárné ukončení oddlužení ještě pokusil. Pokud je však jasné, že nemá a v nejbližší době ani nebude mít dostatečné prostředky, rozhodnou se uvalit na majetek dlužníka konkurs.

4 Uplatňování pohledávek

Od zahájení insolvenčního řízení, tedy od okamžiku vydání vyhlášky o zahájení tohoto řízení, mohou věřitelé přihlašovat své pohledávky. Tyto pohledávky pak mohou uplatňovat buď přihláškou pohledávky, nebo přímo u insolvenčního správce (v tomto případě hovoříme o pohledávkách přednostních, které se neuplatňují přihláškou pohledávky). Možnost uplatnit svůj nárok přihláškou pohledávky je pro věřitele ovšem omezena lhůtou, která nesmí být kratší než 30 dnů a delší než 2 měsíce. V případě, že je s rozhodnutím o úpadku spojeno rozhodnutí o oddlužení, činí tato lhůta 30 dnů. Pro uplatnění přednostní pohledávky není insolvenčním zákonem žádná lhůta stanovena, ale i přesto by věřitel neměl otálet.

4.1 Třídění pohledávek

Obr. 4.1 Typy pohledávek z hlediska jejich uplatňování

Zdroj: LANDA, M. *Ekonomika insolvenčního řízení*. s 89.

4.1.1 Pohledávky uplatňované přihláškou

Věřitelé, kteří své pohledávky uplatňují podáním přihlášky, se uspokojují v závislosti na způsobu řešení úpadku, a to rozvrhem při konkursu, plněním reorganizačního plánu při reorganizaci nebo plněním při oddlužení.

Pohledávky uplatňované přihláškou jsou pravděpodobně nejčastějším typem uplatňování pohledávek v rámci insolvenčního řízení. S ohledem na stupeň pravděpodobnosti

uspokojení pohledávky zde rozlišujeme pohledávky zajištěných věřitelů a pohledávky nezajištěných věřitelů.

Pohledávky zajištěných věřitelů

Pohledávkou zajištěnou se rozumí pohledávka, která je zajištěna majetkem, který náleží do majetkové podstaty, a to nejčastěji zástavním či zadržovacím právem, a nebo omezením převodu nemovitostí.

Jak už jsem uvedla výše, zajištění věřitelé uplatňují své pohledávky přihláškou pohledávky. V této pohledávce se musí dovolat svého zajištění, uvést okolnosti, které je osvědčují, a připojit listiny, které se toho týkají.

Podle § 167 se zajištění věřitelé uspokojují ze zpeněžení věci, práva pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, jimiž byla jejich pohledávka zajištěna. Pro pořadí jejich uspokojení je rozhodující doba vzniku zástavního práva nebo doba vzniku zajištění.

Zajištění věřitelé tedy nejsou uspokojováni ze stejného majetku jako ostatní, ale z toho, co bylo získáno za prodej majetku dlužníka, který byl poskytnut jako zajištění. Pokud však výtěžek ze zpeněžení tohoto majetku nestačí, považuje se zbytek pohledávky za pohledávku nezajištěnou.

Od výtěžku zpeněžení se však musejí odečíst náklady spojené se správou a zpeněžením a věřitelům se pak vyplácí čistý výtěžek. Náklady spojené se zpeněžením lze odečíst nejvýše v rozsahu 5 % výtěžku zpeněžení a náklady spojené se správou nejvýše v rozsahu 4 % výtěžku zpeněžení. Se souhlasem zajištěného věřitele lze odečíst náklady i ve větším rozsahu.

Pohledávky nezajištěných věřitelů

Pohledávkou nezajištěnou se rozumí pohledávka, která není zajištěna majetkem, který náleží do majetkové podstaty. K majetku dlužníka tedy nebylo zřízeno zástavní právo, zadržovací právo ani omezení převodu nemovitostí.

Jedná se však o velmi častý typ pohledávek, a to především obchodního, pracovněprávního nebo daňového typu.

Jak ve své publikaci uvádí Landa (2009): „Z hlediska způsobu uspokojování přihlašovanych nezajištěných pohledávek existují různé varianty v závislosti na zvolené formě řešení úpadku:

- při řešení úpadku formou konkursu se tento typ pohledávek zásadně uspokojuje až na základě rozvrhu, tj. na konci insolvenčního řízení; nicméně je možné je uspokojovat i v průběhu řízení formou částečného rozvrhu,
- při řešení úpadku formou reorganizace je rozhodujícím dokumentem pro uspokojování pohledávek reorganizační plán, který by měl mimo jiné stanovit, jak bude nakládáno s pohledávkám věřitelů v jednotlivých skupinách,
- při řešení úpadku formou oddlužení je pravidlem pravidelné uspokojování nezajištěných věřitelů na základě splátkového kalendáře, resp. jejich jednorázového uspokojení v případě zpeněžení majetku.“²²

4.1.2 Pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim na roven postavené

Pohledávky za majetkovou podstatou

Pohledávky za majetkovou podstatou upravuje § 168 IZ a rozděluje je podle okamžiku vzniku. V odst. 1 jsou pohledávky za majetkovou podstatou, které vznikly po zahájení insolvenčního řízení nebo po vyhlášení moratoria a v odst. 2 jsou pohledávky za majetkovou podstatou, které vznikly po rozhodnutí o úpadku.

Pokud vznikly po zahájení insolvenčního řízení nebo po vyhlášení moratoria, jsou jimi:

- a) náhrada hotových výdajů a odměna předběžného správce,
- b) náhrada nutných výdajů a odměna likvidátora dlužníka jmenovaného soudem a správcem podniku dlužníka za součinnost poskytnutou předběžnému správci nebo insolvenčnímu správci,
- c) náhrada nutných výdajů a odměna členů a náhradníků věřitelského výboru,
- d) náhrada zálohy na náklady insolvenčního řízení, jestliže je v souladu s rozhodnutím insolvenčního soudu zaplatila jiná osoba než dlužník,
- e) pohledávky věřitelů vzniklé za trvání moratoria ze smluv podle § 122 odst. 2,

²² LANDA, M. *Ekonomika insolvenčního řízení*. s 94.

- f) pohledávky věřitelů z úvěrového financování, s výjimkou smluv uzavřených dlužníkem po schválení oddlužení.

Pokud však vznikly po rozhodnutí o úpadku, jsou jimi:

- a) hotové výdaje a odměna insolvenčního správce,
- b) náklady spojené s udržováním a správou majetkové podstaty dlužníka,
- c) náhrada nutných výdajů a odměna likvidátora, osoby v postavení obdobném postavení likvidátora a odpovědného zástupce za činnost prováděnou po rozhodnutí o úpadku,
- d) náhrada hotových výdajů a odměna znalce ustanoveného insolvenčním soudem za účelem ocenění majetkové podstaty,
- e) daně, poplatky, cla, pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění,
- f) pohledávky věřitelů ze smluv uzavřených osobou s dispozičními oprávněními,
- g) pohledávky věřitelů ze smluv, jejichž splnění osoba s dispozičními oprávněními povolila, jakož i ze smluv, které osoba s dispozičními oprávněními nevypověděla,
- h) pohledávky věřitelů odpovídající právu na vrácení plnění ze smluv, od nichž bylo odstoupeno nebo které osoba s dispozičními oprávněními vypověděla,
- i) náhrada hotových výdajů osob, které poskytly insolvenčnímu správci součinnost,
- j) další pohledávky, o nichž tak stanoví zákon.

Pohledávky postavené na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou

Pohledávky postavené na roveň pohledávkách za majetkovou podstatou upravuje § 169 IZ a jsou jimi:

- a) pracovněprávní pohledávky dlužníkových zaměstnanců,
- b) pohledávky věřitelů na náhradu škody způsobené na zdraví,
- c) pohledávky státu – úřadů práce za náhradu mzdy vyplacené zaměstnancům a za prostředky odvedené podle zvláštních právních předpisů,
- d) pohledávky účastníků z penzijního připojištění se státním příspěvkem,
- e) pohledávky věřitelů na výživném ze zákona,
- f) náhrada nákladů, které třetí osoby vynaložily na zhodnocení majetkové podstaty, mají-li z toho důvodu proti dlužníku pohledávku z bezdůvodného obohacení,

- g) pohledávky věřitelů vzniklé za trvání moratoria vyhlášeného před zahájením insolvenčního řízení ze smluv podle § 122 odst. 2, bylo-li insolvenční řízení zahájeno ve lhůtě 1 roku od zániku moratoria,
- h) další pohledávky, o kterých tak stanoví tento zákon.

Pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim postavené na roveň se dle § 203 IZ uplatňují vůči insolvenčnímu správci pořadem práva tak, jako by insolvenční správce byl v nich dlužníkem.

Nositel této pohledávky se tedy obrátí na insolvenčního správce s žádostí o zaplacení. Jestliže nebude mít insolvenční správce žádné pochybnosti o existenci uplatňované pohledávky a bude mít dostatečné množství finančních prostředků, měl by tuto pohledávku uspokojit. Může však nastat situace, kdy insolvenční správce pohledávku neuspokojí, i když nebude mít pochybnosti o její existenci. Důvodem mohou být pravidla zakotvená v insolvenčním zákoně pro uspokojování pohledávek (např. pravidlo, že pohledávky stejného pořadí musí být uspokojeny v insolvenčním řízení ve stejné míře, a nebo pravidlo, podle kterého nelze použít výtěžek získaný zpeněžením předmětu zajištění k uspokojení jiných pohledávek než pohledávky zajištěného vyřitele - pokud po jeho uspokojení nezbyde výtěžek pro ostatní věřitele).²³

4.1.3 Pohledávky vyloučené z uspokojení

V insolvenčním řízení se dle § 170 IZ neuspokojují žádným ze způsobů řešení úpadku:

- a) úroky, úroky z prodlení a poplatek z prodlení z pohledávek přihlášených věřitelů, vzniklých před rozhodnutím o úpadku, pokud přirostly až v době po tomto rozhodnutí,
- b) úroky, úroky z prodlení a poplatek z prodlení z pohledávek věřitelů, které se staly splatné až po rozhodnutí o úpadku,
- c) pohledávky věřitelů z darovacích smluv,
- d) mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka, s výjimkou penále za nezaplacení daní, poplatků, cla, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvků

²³ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. s. 74.

- na státní politiku zaměstnanosti a pojistného za veřejné zdravotní pojištění, pokud povinnost zaplatit toto penále vznikla před rozhodnutím o úpadku,
- e) smluvní pokuty, pokud právo na jejich uplatnění vzniklo až po rozhodnutí o úpadku,
 - f) náklady účastníků řízení vzniklé jim účastí v insolvenčním řízení.

4.2 Přihláška pohledávky

Věřitelé podávají přihlášky pohledávek u insolvenčního soudu od zahájení insolvenčního řízení až do uplynutí lhůty stanovené rozhodnutím o úpadku. Mohou také přihlásit i pohledávky, které již byly uplatněny u soudu nebo které jsou vymáhány výkonem rozhodnutí nebo exekucí. K přihláškám, které jsou podány později, insolvenční soud nepřihlíží a takto uplatněné pohledávky se v insolvenčním řízení neuspokojují.

Přihlášku věřitel podává dvojmo, neboť jeden výtisk si ponechá insolvenční soud a druhý je doručen insolvenčnímu správci.

4.2.1 Náležitosti přihlášky

Přihláška pohledávky musí podle § 174 IZ obsahovat:

- obecné náležitosti podání, které jsou upraveny v § 42 odst. 4 občanského soudního řádu (musí z něj být patrné, kterému soudu je určeno, kdo je činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsáno a datováno),
- důvod vzniku a výši přihlašované pohledávky (důvodem vzniku přihlašované pohledávky se rozumí uvedení skutečností, na nichž se pohledávka zakládá),
- jde-li o pohledávku zajištěnou, musí věřitel v přihlášce uvést, zda uplatňuje právo na její uspokojení ze zajištění a označit druh zajištění a dobu jeho vzniku,
- jedná-li se o pohledávku vykonatelnou, musí věřitel uvést i skutečnosti, o které vykonatelnost opírá.

Pohledávku je nutné vždy vyčíslit v penězích, i když jde o pohledávku nepeněžitou (vyjadřuje se na základě odhadu její hodnoty). Pohledávka v cizí měně musí být přepočítána

na českou měnu podle kurzu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou v den zahájení insolvenčního řízení. Pokud se však stala pohledávka splatnou dříve, pak se přepočítává podle kurzu vyhlášeného v den její splatnosti. Pro přepočet pohledávek, pro něž Česká národní banka nevyhlašuje kurz devizového trhu, se použije střední kurz centrální banky příslušné země.

Formulář přihlášky pohledávky

Přihlášku mohou věřitelé podat pouze na formuláři, jehož náležitosti stanoví prováděcí předpis. Podobu formuláře zveřejní ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup a tato služba nesmí být zpoplatněna. Formulář přihlášky je tedy pro každého věřitele dostupný na internetu (www.justice.cz) a může si ho kdykoli stáhnout a dle pokynů k vyplnění vyplnit a zaslat insolvenčnímu soudu. K přihlášce pohledávky je ovšem nutné připojit listiny, kterých se přihláška dovolává (např. kopie smluv, soudních nebo jiných rozhodnutí).

Jestliže přihláška pohledávky obsahuje nějaké vady, nebo je neúplná a tudíž ji nelze přezkoumat, vyzve insolvenční správce věřitele, aby ji do 15 dnů opravil nebo doplnil. Může také stanovit lhůtu delší. Současně také věřitele poučí, jak je nutné opravu a doplnění provést. V případě, že věřitel řádně a včas přihlášku nedoplní nebo neopraví, předloží ji správce insolvenčnímu soudu k rozhodnutí o tom, že se k přihlášce pohledávky nepřihlíží.

Myslím si, že zavedení předepsaného formuláře je dobrá volba, neboť to usnadní práci věřitelům a také insolvenčnímu správci a insolvenčnímu soudu. Správce nebude muset vyzývat věřitele k opravení přihlášky kvůli vadám či neúplnosti tak často, jak se určitě stávalo před zavedením formuláře. Vady se spíše týkají pouze toho, že věřitelé nedoloží potřebné dokumenty. Také si myslím, že věřitelé měli problémy i se zpracováním formy přihlášky. Nyní akorát vyplní dle pokynů povinné náležitosti a nemusí se zdržovat s tím, jak má přihláška vypadat.

Formulář přihlášky pohledávky přikládám jako přílohu bakalářské práce a nyní se pokusím rozebrat jednotlivé části tohoto formuláře.

Přihláška pohledávky se skládá z úvodní strany, vložených stran a závěrečné strany. Úvodní strana je určena pro uvedení obecných náležitostí. Věřitel zde musí uvést insolvenční soud a jeho spisovou značku, údaje o dlužníkovi a údaje o sobě. Musí však rozlišit, zda se jedná o FO nebo PO. Po úvodní straně následují strany vložené, které se musí očíslovat podle

pořadí a jejich počet závisí na počtu přihlašovaných pohledávek. Vložené strany se člení podle typu pohledávky, a to na pohledávku nezajištěnou, zajištěnou majetkem dlužníka, nezajištěnou majetkem dlužníka a pohledávku zajištěnou nejen majetkem dlužníka. Na těchto stranách pak věřitel vyplňuje výši jistiny, důvod vzniku, další okolnosti, vlastnosti pohledávky atd. Nakonec následují dvě strany závěrečné, které tvoří shrnutí přihlášených pohledávek. Vyplňuje se zde např. celková výše přihlášených pohledávek, celková výše zajištěných pohledávek, celková výše nezajištěných pohledávek, počet pohledávek, počet vložených stran a také se zde uvádí seznam příloh. V závěru obsahuje přihláška pohledávky místo a den podepsání přihlášky, identifikaci věřitele a jeho podpis.

Přihlášku může vyplnit také jina osoba než věřitel (např. advokát), avšak musí mít k tomu plnou moc. Na závěrečné straně pak tato osoba vyplní své údaje a místo věřitele se podepíše.

4.3 Přezkoumání přihlášek

„V insolvenční praxi je nutné zabezpečit, aby – pokud možno - byly následně uspokojovány pohledávky věcně a formálně správné a prokazatelné. K tomu slouží institut jejich přezkoumání, a to ve dvou stupních. V prvním stupni přezkoumává uplatněné pohledávky insolvenční správce a výsledkem této činnosti je seznam přihlášených pohledávek. Navazující stupeň pak představuje přezkumné (soudní) řízení, jehož se účastní prakticky všichni účastníci insolvenčního řízení (avšak s rozdílným postavením).“²⁴

4.3.1 Přezkumné jednání

Na přezkumném jednání nařízeném insolvenčním soudem se provádí přezkoumání přihlášených pohledávek za spolupráce insolvenčního správce, dlužníka a částečně i věřitelů.

Dle § 190 odst. 2 IZ určí termín a místo přezkumného jednání insolvenční soud v rozhodnutí o úpadku. Předvolání k přezkumnému jednání doručí insolvenční soud dlužníku a insolvenčnímu správci do vlastních rukou, s poučením o nezbytnosti jejich účasti.

²⁴ LANDA, M. *Ekonomika insolvenčního řízení*. s. 104.

Popření přihlášených pohledávek

„Insolvenční zákon umožňuje popírat pohledávky uplatněné v insolvenčním řízení přihláškou pouze insolvenčnímu správci a dlužníkovi. Insolvenčním věřitelům bylo právo popírat uplatněné pohledávky odejmuto. Dlužník a insolvenční správce mají právo popírat pravost, výši i pořadí jednotlivých pohledávek.“²⁵

O popření pravosti pohledávky jde tehdy, je-li namítáno, že pohledávka nevznikla nebo že již zcela zanikla anebo že se zcela promlčela (§ 193 IZ).

O popření pohledávky co do její výše jde tehdy, je-li namítáno, že dlužníkův závazek je nižší než přihlášená částka. Ten, kdo popírá výši pohledávky, musí současně uvést, jaká je ve skutečnosti výše pohledávky (§ 194 IZ).

O popření pohledávky co do jejího pořadí jde tehdy, je-li namítáno, že pohledávka má méně výhodné pořadí, než je pořadí uvedené v přihlášce pohledávky, nebo je-li popíráno právo na uspokojení pohledávky ze zajištění. Ten, kdo popírá pořadí pohledávky, musí současně uvést, v jakém pořadí má být pohledávky uspokojena (§ 195 IZ).

V § 192 IZ je také uvedeno, že věřitel může až do přezkoumání jím přihlášené pohledávky měnit důvod vzniku přihlašované pohledávky, její výši nebo pořadí. Jestliže však není možné v důsledku této změny přezkoumat přihlášenou pohledávku při nařízení přezkumném jednání, nařídí insolvenční soud zvláštní přezkumné jednání. V tomto případě je však věřitel povinen uhradit ostatním věřitelům na jejich žádost náklady, které jim vznikly v souvislosti s jejich účastí na zvláštním přezkumném jednání.

Výsledek přezkumného jednání zapíše insolvenční správce do seznamu přihlášených pohledávek. Tento seznam tvoří součást zápisu o přezkumném jednání, který zachycuje průběh a výsledek přezkumného jednání.

Práva a povinnosti věřitelů plynoucí z přezkumného jednání

Jak už jsem zmínila výše, věřitelé nemají právo popírat přihlášené pohledávky. Nemohou se tedy k přihlášeným pohledávkám ostatních věřitelů vůbec vyjadřovat. Pokud má

²⁵ KOZÁK, J.; BUDÍN, P.; PACHL, L. *INSOLVENČNÍ PRÁVO aneb Osobní bankroty začínají.* s 100-101.

však věřitel k dispozici informace, kterými lze zpochybnit pohledávku přihlášenou do insolvenčního řízení jiným věřitelem, může tyto informace předat ještě před přezkumným jednáním insolvenčnímu správci. Insolvenční správce bude muset na tyto informace brát ohled.²⁶

Pokud věřitel přihlásil do insolvenčního řízení nevykonatelnou pohledávku a tato pohledávka byla účinně popřena, může podat u insolvenčního soudu proti popírajícímu správci (a případně proti účinně popírajícímu dlužníkovi) žalobu o určení pravosti, výše či pořadí popřené pohledávky. Jde-li o věřitele, který je na přezkumném jednání přítomen, je lhůta pro podání žaloby 30denní a běží ode dne konání přezkumného jednání. Pokud tento věřitel ve stanovené lhůtě žalobu nepodá, nebude dále k popřené pohledávce přihlíženo. Jestliže však věřitel žalobu podá, bude o této pohledávce vedeno dokazování, a výsledek přezkumného jednání bude nahrazen soudním rozhodnutím. Jde-li o věřitele, který se přezkumného jednání neúčastnil, je mu insolvenční správce povinen doručit vyrozumění o popření pohledávky a poučení o možnosti podat u insolvenčního soudu žalobu. Lhůta pro podání žaloby je v tomto případě také 30denní a běží ode dne konání přezkumného jednání, nemůže ovšem skončit dříve, než uplyne 15 dnů od doručení vyrozumění věřiteli.²⁷

*„Bude-li věřiteli při přezkumném jednání popřena vykonatelná pohledávka, nositel této popřené pohledávky žádnou žalobu nepodává. Naopak je na popírajícím insolvenčním správci, případně účinně popírajícím dlužníkovi, aby ve lhůtě 30 dnů od přezkumného jednání podali proti nositeli popřené vykonatelné pohledávky žalobu na určení, že pohledávka neexistuje, popř. existuje v nižší výši, než ve které byla přihláškou uplatněna. Uplyne-li lhůta pro podání žaloby marně, pokládá se popřená vykonatelná pohledávka pro účely insolvenčního řízení za zjištěnou.“*²⁸

4.4 Odpovědnost za přihlášení pohledávky (rizika věřitele)

Za správnost údajů uvedených v přihlášce pohledávky odpovídá věřitel. Věřitel tedy při přihlašování své pohledávky podstupuje určité riziko, neboť při uvedení nesprávných údajů může být sankcionován a zhoršuje se jeho postavení v rámci řízení.

²⁶ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. s. 79.

²⁷ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. s. 80.

²⁸ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. s. 82.

Bude-li přihlášená pohledávka po přezkumném jednání zjištěna tak, že skutečná výše přihlášené pohledávky činí méně než 50 % přihlášené částky, k přihlášené pohledávce se nepřihlíží ani v rozsahu, ve kterém byla zjištěna. Věřiteli v tomto případě insolvenční soud nařídí, aby ve prospěch majetkové podstaty zaplatil částku, o kterou přihlášená pohledávka převýšila rozsah, ve kterém byla zjištěna (§ 178 IZ).

V § 179 je dále uvedeno: bude-li po přezkoumání přihlášená pohledávka zjištěna tak, že věřitel má právo na uspokojení ze zajištění přihlášené pohledávky v rozsahu menším než 50 % hodnoty zajištění uvedené v přihlášce nebo že má právo na uspokojení ze zajištění v pořadí horším, než uvedl v přihlášce pohledávky, k jeho právu na uspokojení této pohledávky ze zajištění se v insolvenčním řízení nepřihlíží. Věřiteli, kterou takovou pohledávku přihlásil, insolvenční soud uloží, aby ve prospěch zajištěných věřitelů, kteří přihlásili pohledávku se zajištěním ke stejnému majetku, zaplatil částku, o kterou hodnota zajištění uvedená v přihlášce převýšila hodnotu zjištěného zajištění.

Povinnost zaplatit částku podle § 178 nebo § 179 však nelze uložit věřiteli, který práva spojená s nezjištěnou pohledávkou v průběhu řízení nevykonával. Tedy pokud se věřitel např. vzdal dobrovolně hlasovacího práva, nemůže ho insolvenční soud nijak postihovat.

„Účelem této úpravy je zamezit vzniku takové situace, kdy si věřitel přihlásí do insolvenčního řízení neexistující pohledávku značné výše za účelem ovlivnit hlasováním způsob řešení úpadku, volbu insolvenčního správce i např. způsob zpeněžení majetkové podstaty.“²⁹

²⁹ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. s. 84.

5 Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se zabývala věřiteli v insolvenčním řízení. Nejprve jsem však musela objasnit hlavní pojmy, které souvisí s insolvenčním řízením. V další kapitole jsem se pak zabývala samotnými věřiteli, jejich právy a povinnostmi, věřitelskými orgány, insolvenčním návrhem a postavením věřitelů v různých formách řešení úpadku dlužníka. Nakonec jsem se zaměřila na problematiku uplatňování pohledávek, jakým způsobem věřitelé své pohledávky přihlašují a také jaká jim z přihlášení pohledávky plyne odpovědnost.

Tato bakalářská práce by mohla sloužit věřitelům jako příručka pro správné pochopení jejich práv a povinností. Měla by jim tedy posloužit v situaci, kdy se jejich dlužník ocitne v úpadku a nastínit postup, jak mají v této situaci jednat, a také jak mají postupovat při uplatňování svých splatných pohledávek. Cílem mé bakalářské práce je tedy objasnit postavení věřitelů v insolvenčním řízení a také poukázat na to, že zavedením nového insolvenčního zákona se postavení věřitelů značně posílilo.

Zavedení nového insolvenčního zákona má příznivý vliv na postavení věřitelů, neboť posiluje jejich vliv na probíhající řízení. Věřitelé mají dominantní postavení při řešení dlužníkovy úpadku a mohou ovlivnit i výběr osoby insolvenčního správce. Zákon jim rovněž umožňuje, aby zvolili, pokud je to možné, zda formou řešení úpadku bude konkurs, reorganizace či oddlužení. Věřitelé tedy mohou zvážit, která forma řešení úpadku bude pro ně nejvýhodnější a poté se pro tuto formu rozhodnout.

Za velkou výhodu nového insolvenčního zákona považuji zavedení předepsaného formuláře pro přihlášku pohledávky a pro návrh na povolení oddlužení. Avšak naproti tomu za nevýhodu pokládám neexistenci formuláře pro insolvenční návrh. I pro insolvenční návrh bych formulář zavedla, neboť se domnívám, že by poté bylo podání pro věřitele i dlužníka jednodušší a vyvarovali se častým chybám a nedostatkům. Insolvenční návrh by mohl mít danou strukturu, do které by navrhovatelé jen vyplňovali předepsané údaje.

Výhodou nového insolvenčního zákona je také to, že věřitelé mohou ovlivnit výběr osoby insolvenčního správce. Mohou tedy odvolat dosavadního správce a na jeho místo dosadit správce nového. Myslela jsem si, že tohoto postavení budou věřitelé zneužívat a bude se tím značně prodlužovat délka insolvenčního řízení. Po konzultaci s insolvenční soudkyní

jsem se však dozvěděla, že tomu tak v praxi nebývá. Ze začátku sice měli věřitelé snahu odvoláním insolvenčního správce vytěžít nějaké výhody (např. pokud jim neuznal hlasovací právo, tak ho chtěli odvolat), ale když se jim pořádně vysvětlilo, že jim tohle počínání většinou k ničemu nepomůže, od snahy odstoupili a nyní se tohoto postavení nezneužívá.

Mezi velké výhody bych zařadila i možnost řešení úpadku dlužníka, neboť insolvenční zákon rozšířil způsoby řešení úpadku o reorganizaci a oddlužení. Dlužník i věřitelé mají tedy větší možnosti a úpadek dlužníka nemusí vždy končit konkursem. V případě oddlužení však vidím nevýhodu v tom, že je pouze pro dlužníky nepodnikatele. Myslím si, že by se tyto omezující podmínky mohly alespoň částečně zmírnit a oddlužení by mohlo být přípustné i pro některé podnikatele. Může se např. stát, že se zadluží osoba, která je sice podnikatelem, ovšem do této tíživé situace se nedostala díky své podnikatelské činnosti. Podle mého názoru by v takovém případě mohla využít oddlužení, neboť je určitě výhodnější než konkurs.

Jako největší nevýhodu insolvenčního zákona bych zmínila jeho nedostatky. Objevují se v něm časté odkazy na další zákony, což ho činí značně nepřehledným. Myslím si, že je nesrozumitelný pro laickou veřejnost a struktura zákona je dle mého názoru také dosti neuspořádaná, neboť jednotlivé části na sebe místy nenavazují.

Pro věřitele a jejich postavení v insolvenčním řízení je velkým přínosem zavedení nového insolvenčního zákona. Po shrnutí všech výhod a nevýhod, které insolvenční zákon přináší jsem totiž dospěla k závěru, že skutečně posiluje jejich postavení v insolvenčním řízení. Je však otázkou, zda tohoto postavení využijí či nikoliv.

Seznam použité literatury a pramenů

Monografie

- [1] HOSTINSKÝ, J. *Věřitel v českém a evropském insolvenčním právu*. 1. vyd. Ostrava: KEY Publishing, 2009. 112 s. ISBN 978-80-7418-010-1.
- [2] BŘEZINOVÁ, H. *Ekonomické aspekty insolvenčního zákona*. 1. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 2009. 200 s. ISBN 978-80-7273-159-6.
- [3] KOZÁK, J.; BUDÍN, P.; PACHL, L. *INSOLVENČNÍ PRÁVO aneb Osobní bankroty začínají*. 1. vyd. Brno: Rašínova vysoká škola, 2008. 298 s. ISBN 978-80-87001-10-3.
- [4] MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2009. 394 s. ISBN 978-80-7201-780-5.
- [5] LANDA, M. *Ekonomika insolvenčního řízení*. 1. vyd. Ostrava: KEY Publishing, 2009. 426 s. ISBN 978-80-7418-031-6.
- [6] SCHELLEOVÁ, I. *Úvod do insolvenčního práva*. 1. vyd. Ostrava: KEY Publishing, 2007. 94 s. ISBN 978-80-87071-54-0.
- [7] RICHTER, T. *Insolvenční právo*. 1. vyd. Praha: Aspi, 2008. 471 s. ISBN 978-80-7357-329-4.

Právní předpisy

- [8] Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- [9] Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů.
- [10] Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.
- [11] Zákon č. 189/1994 Sb., o vyšších soudních úřednících, ve znění pozdějších předpisů.
- [12] Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Elektronické zdroje

- [13] Internetové stránky Ministerstva spravedlnosti ČR. Dostupné z: <http://insolvencnizakon.justice.cz/dluznik/reorganizace-podnikatele.html>. [cit. 20. března 2010]
- [14] Internetové stránky Wikipedia. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Insolven%C4%8Dn%C3%AD_%C5%99%C3%ADzen%C3%AD.

- [15] Internetové stránky Businessinfo.cz. Dostupné z:
<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/insolvence-upadek-opu/1000818/47945/>.
- [16] Internetové stránky Insolweb.cz. Dostupné z: <http://www.insolweb.cz/zakladni-obecne-informace-k-insolvencnimu-zakonu-2/>.
- [17] Internetové stránky Insolvenční rejstřík. Dostupné z:
<https://isir.justice.cz/isir/ueu/formulare.do>

Seznam použitých zkratek

IZ	Insolvenční zákon
FO	Fyzická osoba
PO	Právnícká osoba

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Tarnavova 3009/12

700 30 Ostrava - Zábřeh

Seznam příloh

Příloha číslo 1:	Příhláška pohledávky
Příloha číslo 2:	Návrh na povolení oddlužení
Příloha číslo 3:	Hlasovací lístek
Příloha číslo 4:	Statistické údaje za rok 2009